

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 .
Negyedévre ——— 3 .
Egy hóra ——— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetem irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nyomorult miniszteri-szék.

Nagybecskerek, március 2.

(—) A szenvedélyek legszélsebb tulajdonsága nem akkor szokott bekövetkezni, amikor a politikai ellenfeleket élesen meghatározható differenciák választják el egymástól, mert hisz ilyenkor a küzdő felek egymás ellenében a meggyőzés fegyvereit alkalmazzák, amelyek a tiszteletre méltó higgadságba nem ütköznek; — hanem akkor szoktak a szenvedélyek lángjai a legmagasabban fellobogni, mikor komoly elvi különbségeknek hiányában mesterséges, képzelt vagy erőltetett eltérések segítségével csakis ama cél kedvéért tartatik fenn a vita, hogy az egyetértés elhomályosíttassék.

Ennek az állapotnak sajnálatos jelenségét kell most ismét, nem először a képviselőháznak jelenleg folyó tárgyalásánál konstatálnunk. Azok, akik a kiegyezés törvényes alapján állanak, tulajdonképpen egyetértének egymással a közös gazdasági kérdések tekintetében is, ezt úgy a kormány és pártja valamint az ellenzék részéről konstatálták, és mégis azt kell tapasztalunk, hogy egyfelől a szenvedélyeknek előtérbe tolulása, másfelől bizonyos félreértések felmerülése egy oly láttszatát hozták létre a politikai szituációnak, mintha a kiegyezési kérdéseknek jogi és gazdasági oldalát illetőleg mélyreható különbségek léteznének a 67-es alapon álló pártok között.

Ennek a fonák állapotnak kóros tünete az, hogy gróf Apponyi Albert tárgyalata és meghaladott határozati javaslatát beterveztette, s még inkább az, hogy ahhoz ő és pártja Daniel Ernő és Lukács László miniszterek kijelentései után is makacsul

ragaszkodik. És nemkülönben ennek tünete az is, hogy Apponyi, Horánszkyék valószínűs formedvényes felzudulásban törtek ki Lukács pénzügyminiszter ellenében, amiért a gazdasági egyezségnek állandóságát emlitette, pedig még helyreigazító második felszólalása előtt is kétségtelen volt, hogy eme kifejezésével semmiféle közjogi botlást el nem követett, mert hisz — ha a kifejezés nem is volt szerencsés — annak valódi és helyes értelmét az egész beszéd intenciója és logikája félreismerhetlenné teszi.

Csakogy hát a mi ellenzéki pártjaink nem a szavaknak lényegbeli értelmét keresik, hanem szökon nyargalnak, és azt a primitív igazságot sem akarják belátni, hogy nem szabad másnak beszédéből egyes szavakat az összefüggésből kiszakítottan magukban véve értelmezni és magyarázni, hanem az egésznek szerves összefüggéséből kell a valódi és helyes értelmet megállapítani.

Ha az ellenzéki pártokban csak ennyi tárgyilagosság és higgadság lakoznék, akkor nem szenvednének abban a hibában, hogy folytonos gyanúsításokkal és vádakodásokkal illetik a kormányt s mindenkit, aki a kormánnyal tart. És nem követték volna el Lukács László miniszterrel szemben, akiről köztudomásu, hogy sohasem kereste állását, hanem arra igazán köteleességérzetből vállalkozott, azt a galárd gyanúsítást, mintha — miként Tisza István tegnapi kristálytisza logikájú beszédében mondotta — Lukács László a nyomorult miniszteri-széknek a megtartásáért elárulná az országot.

Biz' Isten igazat mondott Tisza István, de az a baj, hogy szomorú igazságot, mert az nagyon szomorú, hogy az ellen-

zék azoknak, akik a közszolgálat terheire vállalkoznak, sohasem adózik elismeréssel, hanem mindig csak gyanúsítással.

A zalamegyei főispán felmentése. A hivatalos lap ma közli Svastics Beööknek, a zalamegyei főispáni székről való felmentését. Az erről szóló királyi kézirat így hangzik: „Magyar belügyminiszterem előterjesztésére Svastics Beööt, zalavármegye főispánját, ezen állásától saját kérelmére kegyelemben felmentem. Kelt Bécsben, 1896. évi február hó 11 én. Ferenc József s. k., Perczel Dezső s. k.

Anyakönyvi ügyek.*

26. Kérdés: Megköthető-e az anyakönyvvezető a házasságot akkor, midőn a kihirdetés elrendelésével eljáró anyakönyvvezetőtől csupán a kihirdetés foganatosításáról szóló bizonyítványt és nem az 50. § ban előírt 14 sz. mintájú felhatalmazást állította ki?

Felelet. Ha az a ki előtt a házasságot megkötni akarják, szintén illetékes anyakönyvvezető jakkor igen. O. v. igm. ut. 54 §-át. Felhatalmazás csak ott adandó, s ennek alapján csak akkor kötenőd meg a házasság, ha a házasságkötésnél eljárni kívánt anyakönyvvezető nem volna illetékes. O. v. igm. 50. § harmadik kikezdését.

27. Kérdés. Megköthető-e az anyakönyvvezető a házasságot azon időben, midőn saját hirdetési tábláján kifüggesztve volt kihirdetésnek utolsó napjától három nap még nem telt el?

Felelet. Nem. O. v. igm. 53 § 2. pont és A. T. 55. §-át.

* E rovatot az anyakönyvvezető urak érdekében nyitottuk. Ez alatt minden az anyakönyvezés és házasságkötésre vonatkozó kérdésre szivesen felelünk, ha a feltett minden egyes kérdés külön-külön félv papíron akként íratik le tisztán és olvashatóan, hogy a félv papír egyik lapja teljesen tisztán maradjon, másik lapján pedig a felelet felírására elég hely jusson, ezenkívül a kérdést a felelő aláírja s hivatali pecsétjével ellátja. A kérdésre a feleleteket az állami anyakönyvi felügyelő úrtól szerezzük be.

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Egy hírlapiró emlékirataiból.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Irta: Gárdonyi Géza.

- Pardon, uram!
- Tessék.
- Ön Jelenváry?
- Az vagyok.
- A „Kisdisszó” című élelzap szerkesztője?
- Meg akarja rendelni?
- Nem!
- Akkor nem vagyok az.
- Uram! — szól, miután kiörlte magát, — én a Kákonsapi Közlöny szerkesztője vagyok.
- Isten tartsa.
- Ismerem önt hirtől.
- Annak örülök.
- Ont keresem már három nap óta folyton.
- Es nem talál, — tudom, különben mivel szolgálhatok.
- Jöjjön le hozzám munkatársnak, segéd-szerkesztőnek.
- Vannak leányai?
- Legényember vagyok.
- Mit fizet?
- Két száz forintot havonként.
- Bocssáson meg, de szeretném, ha írásbeli szerződést kötünk.
- Ujságírók közt nincs ugyan az, ilyesmi szokásban, de megcsináltuk.
- A Kisdisszó című lapomat oda ajándékoz-

tam nyomdászomnak, magam pedig egy óra múlva a robogó vonaton ültem.

Az én bozontos, medveszőrű szerkesztőm nem volt valami mulatságos utitárs. Csupán akkor mozdult meg a szája, mikor egy óriási O betű alakjában ásitott vele. Ilyenkor azt hittem, hogy az álkapcsa kifejezomodik. Derék nagy álkapcsa volt, Sámson ilyennel verhetne széjjel a filiszteusokat.

— Tud-e durakozni — kérdezte egyszer a szerkesztőm.
— Ast hiszem még nem felejtettem el.
— Nagyon szép játék.
— Megjárja.
— Nagyon szellemes játék.
— Nem vettem észre.

Beletaszította a kezét a belső zsebébe és kihuzott egy pakli kártyát.

— Játszik?
— Nem bánom.
— Hát mibe szok a Ön játszani?
— Biz én csak orrba.
— Az kellemetlen, sőt veszedelmes is.
— Hogyan?
— Kérem, nekem egyszer 31 kártyát vertek az orromhoz; az orrom úgy megdagadt, mint egy krumpli.
— Hát a mint akarja.
— Játszunk pénzbe.
— Mennyibe?
— Egy forintba.
— Annyt nem reszkirozok.
— Talán nincsen?
— Eltalálta.
— Hát miért nem szól? Adok én előleget.

Ismét beletaszította az öklét a belső zsebébe és kihuzta a tárczáját. Ötven forintot számolt a tenyerembe.

Es elkezdünk durakozni.

Az első partit elvesztettem.

— Dupla vagy semmi!

— Gyorsan kevert és osztott.

— Elvesztettem a másodikat is.

— Dupla vagy semmi.

— Tehát négy forint áll.

— Annyi.

— Elvesztettem biz én a négy forintot is, aztán vesztettem 8 at, 16, 32-öt. Mire Kákonsapra értünk, nemcsak az ötven forintot nyerte vissza, hanem még én tartoztam neki 14 frttal.

Kákonsapon, a mint leszálltunk a vonatról, mentünk egyenesen a szerkesztőségbe. Ott letattuk a koffereinket s azután azon mód, a miut voltunk az uti ruhában, neki ültünk: folytatni a játékot. Az öregnek úgy látszott nagy kedve van játszani, kimelegedett. A szemei fénylettek a lámpánál, mint a hiuzó.

Hajnali három órakor már 500 fo int volt a vesztésésem, hat órakor 15.000, reggel 100 ezer, délután pedig éppen 16 millió forintjával tartoztam. Kijelentettem, hogy ezt aligha fizetem meg.

Fenyegetett, hogy bepöröl és bacsuzat.

— Játszunk tovább, mondám.

Elhatároztam, hogy addig játszom vele, míg ő nem tartozik nekem tizenhat millió forinttal. Akkor majd én állok elő.

Mondhatom, hogy rettenetes nagy szerencsével játszott. Estefelé már milliárdokkal tartoztam neki, sokkal több pénzzel, mint a mannyai az egész világon megfordul.

Kétségbe voltam esve.

Folyton attól feltem, hogy abbanhagyja a játékot. Aszonban ő ülve maradt és a játékkedve úgy növekedett, mint az én vesztésésem.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 6. Szőnyeggyár közgyűlése.
Március 8. A kaszinó társulat közgyűlése.
Április 6. Táncmulatság az árvaság javára.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; női részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuvar házában van.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán ma este hivatalos ügyekben Pancsovára utazik, honnan e hó 4-én tér vissza Nagybecskerekre.

— Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Dörner Károly pancsovai kir. törvényszéki irodatisztát a sombori kir. törvényszékhez irodai igazgatóvá, Klein Zsigmond nagyváradi kir. ítélőtáblai írnokot pedig a pancsovai kir. törvényszékhez irodatisztává nevezte ki.

— A közönség és a millennium. Mint már több ízben jeleztük, a földműves és munkásnépek az eszedéves kiállítás megtekintése céljából tervezett tömeges fölrándulásánál lehetővé vált, hogy a XIV. zónához tartozó vidéken lakó egyén 2 napi tartózkodásra egészen 5 forint, a VIII. zónához tartozó vidékek lakossága 3 frt költséggel teheti meg az utazást Budapestre és vissza. Ertesülésünk szerint már igen sokan jelentkeztek eddig a résztvételre, részünkről pedig ez uton is figyelmestetünk mindenkit, a ki annak idején meg akarja tekinteni a kiállítást, hogy egyszerűen jelentkezék közönsége jegyzőjénél.

— Enektanítás a középiskolákban. A kultuszminiszter rendelkezett intézett Páris Bonifác dr. szegedi tankerületi kir. főigazgatóhoz, melyben a főgimnáziumok és főreáliskolákban az enektanítást szabályozza. Ezentul ezen iskolákban csak képesítéssel bíró enektanárok taníthatnak. A képesítést a Budapest és Kolosvárott felállítandó bizottságok előtt lehet megszerezni. A képesítés elméleti és gyakorlati részből áll.

— A nagybecskereki izr. hitközség tegnap délután tartotta az israhelita iskola helyiségében nagygyűlést. Weiss Isidor hitközségi másodelnök megnyitja az ülést, beadva a sajtó és a tisztikar lemondását. Együttal felkéri Fuchs Sándor választó bizottsági elnököt, hogy foglalja el az elnöki széket. Fuchs Sándor tudatja a szép számban összegyűlt választókkal a kandidáló bizottság által kiszemelt jelöltek neveit. A választók az elnök, másodelnök és pénztárnok választását közfelkiáltással kívánják meg ejteni, ennél fogva dr. Mangold Samu hitköz-

Mikor már a trillióknál és quadrillióknál jártunk, akkor jutott szemembe, hogy talán ismeri a kártyákat.

— Uram! — szóltam hozzá, hozassunk új kártyákat. Mert én már valamennyit ismerem.

— En is, felelte egykedvűen.

— E szerint ön hamisan játszott?

— Nem, én!

— Ön megcsalt engem.

— De kérem!

— Mit? még szólni mer, mikor maga bevallja. En följelentem önt. Eltogatom, becsukatom, felakasztatom. Ön gasember.

— Az öreg ur elképedt, azután hirtelen könyörgésre fogta a dolgot.

— Kérem ne haragudjék, ön nem tartozik nekem semmivel.

— Es letörölte a rengeteg összeget az asztalról.

— Az már más.

— Bocssáson meg, — szólt, — ez az egyetlen örömem.

— A hamis játék?

— A durák.

— Rossz multság. Nekem ötven forintomba került.

— Kivette az ötven forintomat és az asztalra tette.

— Tessék, est visszaadom.

— Na ezt jól teszi, de látja, nem szép öntől, hogy pénzre játszik.

— Kénytelen vagyok vele.

— Miért?

— Először mert a munkatársaim 200 forintnyi fizetéséből 120 frtot okvetlenül vissza kell nyennem, különben tönkre megyek. Másodszor, mert ha potyara játszom, 24 óránál tovább senki sem akar velem durázni.

— Megkeverte a kártyáját és elém tette.

— Tessék emelni.

ségi elnöknek, Weiss Isidor, a Ferenc József rend lovagja, másodelnöknek és Fuchs Sándor pénztárnoknak választattnak meg. A templomgondnokság 2 tagja, valamint az előljáróság 6 tagja 10 választónak írásbeli beadványa folytán titkos szavazat után választott meg. 132 beadott szavazat alapján a templomgondnokság két tagja: Kurländer Imre és Schlesinger Jakab lett, a hat előljáró pedig: Lövi Ignác, Dr. Stern László, Grossmann Zsigmond, dr. Pollák Viktor, Schnitzler Lipót, Deixner Lipót. Egy 3 tagu küldöttség megjelenésre kérte fel ezután dr. Mangold Samut, a ki miután megjelent az ülésen, lelkes szavakban fejtette ki programját.

— Ezer délvidéki tanuló Budapesten. Legutóbb Révaújfalva községe szavazott meg 100 frtnyi költséget azon románjuku gyermekeknek, akik az iskolában sajátítván el a magyar nyelvet, mint ilyenek az eszedéves kiállítást fogják meglátogatni.

— Jönnék a színészek. Halmay Imre szinigazgató szabadkai sasonja már vége felé közeledik és ennek folytán titkára, Bessenyei Lajos a bérletgyűjtés végett már ma Nagybecskerekre érkezett. A mint értesülünk, az előadások folyó hó 11-én kezdődnek meg.

— Viozinális vonaton. Utas: Ugyan mi a pokolért áll meg most a vonat a nyílt pályán?

Vonatvezető: Kialudt a mozdonyban a tűs, aztán a masinistának be kellett menni a faluba gyűfőért.

— Marharakodó állomások. Torontál vármegye területén fekvő Billed, Lovrin és Nagy Uss továbbá a torontáli h. é. vasutak vonalán fekvő Csene és Öregfalu állomásokat a marharakodó állomások közé fejezték.

— Talált gyermekholttest. Nagyörsön — mint értesülünk — az ottani községhez tartozó szemétkirakodó helyen a csűrűre kihajtott disznók turkálása közben egy gyermekholttestre bukkantak. Az esetről a községi előljáróságnak jelentés tételén az iratkozott a gyermek kiletének felderítése iránt. A megjelölt vizsgálat alkalmával, melyen a nagyszentmiklósi járásbíró részéről egy albiró és jegyző vett részt, továbbá két orvos, sikerült kideríteni, hogy a talált gyermek bűnös szülés következménye; a vizsgálat folyamata alatt a bűnös paciens is előkerült egy nagyörsi német leány személyében, ki aztán bevallotta bűnét, de tettét avval indokolta, hogy gyermeke halva született. A bíróság további adatok felderítése végett vitte a bűnös anyát Nagy-Szent-Miklósa, hol is most a vizsgálat érdekében a járásbíró fogházában van.

— Az igazgatók golyója. Hódmező-Vásárhelyről írják a „Sz. H.-nak”: Egyépp oly érdekes, mint részleteiben meglehetősen pikáns botrány tartja ez időszerint igazolomban Hódmező-Vásárhelynek a szeszácshoz különben hozzá szokott közönséget. Rövidesen, hogy a hivatalos kifejezéssel éljünk, Dömötör Géza állami óvónökepedei igazgatót „megrongált egészségére való tekintetből” a miniszter bizonytalan időre szabadságra a helyébe Exner Leó tanárt nevezte ki; az igazgatói teendők ellátására. Hát ebben a dologban még eddig semmi különös nincsen, hanem annál érdekesebbek a szabadságolhatóság előzményei a valami operetteirő a tények egyszerű historikumából kaczagató szöveget írhatna. Történet nevesetesen, hogy a múlt hónap derekán az igazgató házára, 17 évi házasság után, először szállott le a kelepelő golyomadr. Még természetesebb, hogy az öröm határtalan volt az igazgató részéről, aki az ujjazított tisztelőre nagy kereszettel rögtönzött. A kereszteslőnek értelmileg az új honpolgár volt a központja a a vendégek kíváncsi tekintettel nézegetvén a kisdódot, egyhangulag adtak kifejezést azon nézetüknek, hogy a selyempólyás baba egészen az apjához hasonlít a a szeme, szája, orra teljesen megegyez igazgatóéval. A vendégek aztán elszéledtek, a kis ártatlanság pedig szemlátomást gyarapodott a dajka emlőin, mivel az igazgatóné, tej hiányában, nem tudta ápolni. A boldogság tökéletes volt, míg egyszer, egy szép napon, följelentés tételét a fenytő bírósághoz, hogy D. G. képezdei igazgató törvénytelenéget követett el, mikor az ujjazított a saját családi nevére kereszteltette, mert a gyermek nem az övé, hanem egy M. Z. nevezett asszonyé, akitől a bábaszönyv elcsalta a a hónapok óta boldog állapotot szinlelő igazgatóhoz vitte, aki hirtelen rosszul lett, ágyba fektült a a házhoz hasatérő férjét egy pikéske airo aprósággal fogadta, mint sajtójával. Eddig van a dolog, a további fejlemények pedig a szegedi kir. törvényszék előtt és a kultuszminiszteriumban fognak lejátszódni, amennyiben a törvénytársak vizsgálatot indított az ügyben, a miniszter pedig egyelőre szabadságra küldte az igazgatót. Másikülönben az egész város részvételt néz a fejlemények felé, mivel mindenki meg van arról győződve, hogy az igazgató nejét a legtisztább és legbecsülendőbb szándék vezette a könnyelmű lépés elkövetésére.

— Köszönetnyilvánítás. A nagybecskereki jótékony társulat ma tartott ülésében 50 frtot osztott ki szegényeknek.

— Az izr. nőegylet estélye. Minden tekintetben jól sikerült szombaton, február 29-én a Korona szálló nagytermében tartott nőegyleti táncestély, mely méltán sorakozik az elmúlt farsang sikerült multságaihoz, sőt egynehányát túl is szárnyalta fesztelenség, jókedv tekintetében. Az egylet fáradhatlan és busgó elnöknője, Eisenstädter Ignácné urnő, ki városunk legjótékonyabb hölgyei köze tartozik, meg lehet elégedve az est sikerével. Az estélyen a háziaszónyi tisztet is Eisenstädter Ignácné urnő töltötte be, környezetében a többek közt ott voltak báró Feilitzsch Berthold os. és kir. kamarás, m. főjegyző nejjével és rokonokkal báró Kemény Etelkával. A talp alá valót Rácz Gyula senekara huzta. Jelen voltak:

A s z o n y o k: Billits Jánosné, Deutsch Gyuláné, Deutsch Zsigmondné, Eckstein Vilmosné, Eibenschütz Gerőné, Eisenstädter Ignácné, báró Feilitzsch Bertholdné, Fischer Lipótné, Geiger Manoné, Grünbaum Arnoldné, dr. Guttmann Jakabné, Neufeld Zsigmondné, Hirschlerné (Tiszaszentmiklósról), Hirtenstein Márkné, Jokly Lipótné, Kurländer Imréné, Löwinger Dessoné, Löwy Ignácné, ösv. Neu Róza, ösv. Novák Károlyné, dr. Polgár Sandorné, Reiner Dávidné (Padérol), Reiss Mihályné, Schlesinger Jakabné, ösv. Spiegelné, Spuller Lipótné, Strasser Miksáné, Temmer Mórné.

Leányok: Baron Clementine (Páparól), Billits Malvin, Eckstein Dóra, Grossmann Natália, Guttmann Sarolta, Hirsch Janka, Hirtenstein Hilda, Jokly Irma és Jenny, báró Kemény Etelka (Erdély), Löwy Irma, Novák Ilona, Schnitzler Géza, Temmer Berta, Weiss N.

— Szocialisták M. Padén. Magyar Padén a kir. csendőrség — mint a „T. K.” írja — háskutatást tartott Medve Balázs és Sajdók Mátyás odadáló napasamosoknál, mely alkalommal nagymennyiségű szocialista iratot: „Szocialista munkások katedája”, „Jönnék a szocialisták”, „Szocialista írtó” füzeteket kobzott el. Medve és Sajdók régóta izgattak a nép között. Esténként a közs. kiskorosmában gyülekezve a szocialista iratokból felolvasást tartottak. Beismerték a csendőrség előtt, hogy a lázító iratokat Budapestről rendelték melyért, a néptől pénzt is szedtek be. Az első szocialista iratokat állítólag Kasza András óbecsei munkástól kapták.

— Sajtópör a Dreptatea ellen. A „Dreptatea” volt szerkesztője, dr. Candrea György ellen a kir. ügyesség tudvalevőleg 32 hiriapi cikk miatt sajtópört indított. E cikkekben nemzetiség elleni igazítás, hatóság elleni lázítás, becsületsértés és rágalmasz fordult elő. A végfárgyalást — mint Temesvárról írják — ismételtelen nem lehetett megtartani, mert dr. Candrea tartózkodási helye ismeretlen. A kir. törvényszék most f. évi április hó 16-ára tűzte ki a tárgyalást.

— Napsugár. Ismét ragyog a nap a kék égboltozaton, leküldi melengető sugarait hozzánk, hogy hirdel adja a tavasz közeledtét. Mert márciusban vagyunk immáron, nem is teljes három hét választ el a tavasztól, attól a gyönyörű szép időszaktól, a mely rettegéssel tölti el minden jobb érzésű szerkesztő koblát. Ezt a szorongást nem képes az olvasó (més pedig a nyájas olvasó) elképzelni, ea csak a mi osztályrészünk, a kiket a sors avval áldott meg, hogy kötelességünk minden tavasszi verset elolvasni. Az idő képe mára megváltozott, bár a levegő egy kissé csipős és ugyancsak elriasztja azokat a könnyen hívőket, a kik felöltöben jelennek meg a korszón.

— Rejtélyes eset. A basahidi uton a Tri fun a c s tele szállás közelében tegnapelőtt a tanyás egy eszméletlen állapotban levő asszonyt talált. A szegény asszonyt valószínűleg a hideg gyötörte el annyira, hogy az uton összeesett. Epen bocsári emberek hajtottak arra, kik az elalélt asszonyt magukkal vitték, anélkül, hogy a tanyás megtudhatta volna az asszony kiletét.

— Babonás hit. A Zimonyban és a környékén lakó könnyen hívő lakosság közt egyszerűen az a rege terjedt el, melynek eredetét eddig még nem fedesték fel, hogy az odaváló városi kórházban egy Lucain faluból származó parasz-asszony fekszik, a kinek kezein és lábain paták vannak, a melyekre patkók vannak verve. Az asszonyt boszorkánynak tartják, a ki éjjel csodalóvá változik át. A lakosság öszönével tódul a kórházba, hogy a patás asszonyt lássák. A kórház-igazgatóság kiadta a rendeletet, hogy a látogatók

akadálytalanul vonulhassanak át minden helyiségön, hogy meggyőződjenek arról, hogy az egész csak mese s az általuk keresett csodaasszony nem létezik.

— Méregkeverő bünszövetkezet. Annak a rettenetes bűnbándának az üzemleiről, melyet „Méregkeverő szövetkezet” elnevezés alatt ismer a közönség, — mint Szegdről írják — ismét újabb, borzasztó adatok jutottak nyí városságra. A hőmezővásárhelyi rendőrkapitánynak sikerült hét újabb mérgezési esetet felderíteni s mindenik esetben a bűnösöket vallomásra bírni. Sinte magunk is megdöbbentünk, midőn arról értesülünk, hogy a letartóztatásoknak még nincs vége, a mérgezési, a gyilkossági esetek száma nincsen mind kiderítve s a bűntények számai szótlanok; minden irányban, a társadalom legalsó osztályától kezdve fel az ugynevezett uri osztályig, hogy valószínű, miszerint a közelebbi napokban az eddigiekénél is tömegesebb és szenzációsabb letartóztatások fognak történni. Fő említésre érdemes, hogy a gyanúsítottak egyike, mielőtt letartóztaták volna, öngyilkosságot kísérelt meg, de ssándéka nem sikerült, a másik pedig 200 forinttal akarta a kapitányt megvesztegetni, hogy „ne bolygassa a dolgot.”

— A kiállítás bérletjegyek. (Fővárosi levelezőnk től.) Az eszredevés kiállítás jegyirodája már megkezdte a kiállítási bérletjegyek kiadását, melyekre már is tömegesen érkesnek az előjegyzések és megrendelések. Az állami és közhivatalnokok, valamint a tényleges szolgálatban levő tisztek mérsékelt áron kapják a bérletjegyeket. Mivel azonban sok bajjal és nehézséggel járna a hivatali minőségnek személyes igazolása, s visszaélések alig volnának elkerülhetők, a jegyiroda minden hivatalos és parancsnoksághoz előjegyzési illetégek előfizetési izeket küld, amelyet az illető hivatal vagy parancsnokság aláírásával küldenek majd vissza a jegyirodába (Gisella tér és Vigadó utca sarkán, Haas palota I. emelet), amely aztán a kiállított jegyeket ismét a hivatalos vagy parancsnoksághoz küldi. — Az alkalmasok bérletjegye, amely tíz forintba kerül, némi felértételekre adott alkalmat. Ezért a jegyiroda tudatja az érdekeltekkel, hogy alkalmasok csak a családnál lakó alkalmassokat tekintti, pl. a nevelőt, nevelőnőt stb.

— Hirdetmény. Ezennel közhírrá tételik, hogy a vasuti kocsiokban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni: Aradon f. évi márczius hó 11-én d. e. 9 órakor, Fiumén f. évi márczius hó 16-án d. e. 9 órakor. — Budapest, 1896 február hóban. Az igazgatóság.

(x) Új telep. Ertesztésünk szerint a József főherceg védnöksége alatt álló „Első biztosító intézet katonai szolgálat esztére” városunkban kerületi főbiznosságot szándékosik létesíteni, s erre alkalmas egyént keres, akiben megvan a képesség arra, hogy a mondott népszerű intézményt vidékünkön is terjeszthesse. Felvilágosítást az igazgatóság — Budapest, V. Erzsébet tér 1. ad. Az intézet tudvalevőleg fia gyermekeknek biztosít tőkét azok védnökségének idejére, illetve be nem soroztatás esetén 24 ik évükre.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. márczius 2-án.)

Budapest, márcz. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén a napirend előtt felszóltak Szederkényi és Ugron Gábor, követelvéni hogy felolvasassék a szabadságot képviselők távollétének oka és ideje. Tellezky alelnök kijelenti, hogy a képviselők ezen kívánságának nem felel meg, miután a házszabályok ezt nem írják elő, külön határozat pedig nem is hozatott ily értelemben.

A képviselőház ezután folytatja a kereskedelmi tárca tárgyalását.

Vajay István nem fogadja el a költségvetést, melyet Gyurkovics György tetszéssel fogadott beszédben pártol.

Következtek a záróbeszédok. Neményi előadó után Kossuth Ferencz éljogával, elfogadásra ajánlván határozati javaslatát.

Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter s. ólalt fel ezután, megköszönvén a képviselők azon elismerését, melylyel az ipar és a vasutak emelkedésével szemben adóztak. Áttérve a határozati javaslatokra, kijelenti, hogy egyet sem fogadhat el. A négy napi vita, melyet Apponyi javaslata idézett fel, még jobban győzte meg arról, hogy az teljesen felesleges. Kéri a nemzeti párt vezérét, hogy vonja vissza javaslatát. (Zajos éljenzés a jobboldalon.)

Apponyi Albert gróf nem hajlandó javaslatát visszavonni, de viszonzva a miniszter udvarias felszólítását, arra kéri, hogy fogadja el az ő javaslatát. (Derűtség és helyeslés a bal- és szélső baloldalon.)

Ülés vége 2 óra után.

Sub auspiciis regis.

Budapest, márcz. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kolozsvári egyetemen, mint onnan telegrafálják, tegnap volt az első sub auspiciis regis felavatás. A redoute nagytermében történt Filep Gy. orvos-tanhallgató doktorrá avatása, a melyen jelen voltak Wlassics kultuszminiszter, az összes hatóságok és testületek.

A Kossuth-gyásznap.

Budapest, márcz. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosi függetlenségi és 48-as kör kezdeményezte Kossuth-gyásznap dolgában ma délután népes közgyűlés volt a kör helyiségében. A két országos függetlenségi párt részéről jelen voltak Hentaller, Bartók, Várady és Babó orsz. képviselők. Az elnöki székekben Lakatos Miklós orsz. képviselő ült. Azt indítványozta, hogy az ünnep márczius 21-én, vasárnap legyen s jelentette, hogy az Ugron párt Bartók Lajost és Várady Károlyt, a Kossuth-párt pedig Hentaller Lajost és Babó Emilt küldte ki a rendezőbizottságba. Az indítványt elfogadták. A nagy gyászmenet a Kálvin-térről megy a kerepesi temetőbe. A gyásznapon való részvételét számos egyesület jelentette be.

Magyar divat.

Budapest, márczius 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosi utcáin ma jelentek meg az első, magyar ruhát viselő egyetemi ifjak. Fekete attilát, vitézkötéses magyar nadrágot, rámás csizmát, kucsmát és aranyrojtos fekete nyakkendő viseltek s kellemes feltűnést keltettek a népes Kossuth Lajos-utcai korzón. Az egyetemi ifjuság közül igen sokan fognak ilyen ruhát viselni a márcz. 15-iki ünnepen.

Vachott Sándorné †.

Budapest, márczius 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tapolczáról telegrafálják: Vachott Sándorné szül. Csapó Mária, az egykor híres költő Vachott Sándor özvegye s maga is író, szombat este 10 órakor végegyengülésben meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz Gyulakessiben.

Pertik Pasteurról.

Budapest, márcz. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pertik Ottó tanár ma felolvasást tartott az Otthonban, hogy propagandát csináljon a Párisban felállított Pasteur-emléknek. A felolvasás előtt Rákosi Jenő, az otthon elnöke rövid beszédet tartott, kiemelve Pasteur érdemeit, és hogy a megindított mozgalomban Magyarország jár elül. Sok notabilás volt jelen, többen levélben mentették ki távollétüket. Pertik kiválóan érdekes előadása után Högyes Endre kifejtette, hogy az első lépés fölolvadás a Pasteur-emlék ma-

gyar bizottságának megalakulására; feltűntette, hogy Pasteur fölfedezései úgy nemzetgazdasági, mint a humanizmus szempontjából óriási hasznot hoztak; fölkerlte a sajtót az eszme propagálására. Rákosi megköszönte a felolvasóknak a nyújtott nemes élvezetet, és a közönségnek, különösen a nőknek érdeklődésüket. A hallgatók éljenzéssel és tapsal jutalmazták ugy a felolvasókat, mint az otthon elnökét.

Beti.ott magyarelleses tüntetés Romániában.

Budapest, márcz. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Krajováról jelentik, hogy az ottani egyetemi ifjuság ünnepet akart rendezni a szülőházban az erdélyi mártírok tiszteletére, a polgármester azonban az ünnep megtartását, tekintettel tulajdonképen való céljára, határozottan megtiltotta.

Hirdetések.

1871. szám tkv 95.

Árverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírrá tételik, hogy Torontálmegye árvaszéke végrehajthatónak, Sztanovej Koszta tor.-szigeti végrehajtható szenedett ellen 200 frt tőkekövetelés, ennek 1889. évi márczius hó 15-ik napjától járó 6% kamatai, 12 frt 90 kr perbeli, 11 frt 65 kr megállapított jelenlegi és a még felmerülendő költségek kielégítése végett 1896 évi márczius hó 12-ik napjának d. e. 9 órakor Tor. Sziget község házánál az ezen kir. bíróság területén fekvő Tor.-Sziget községe 1691. sz. tkvben foglalt következő ingatlanokat u. m.: 1. 134. hrsz. 1 hold I-ső oszt. szántó 265 frt, 2. 126 hrsz. 200 □-ól szőlő 82 frt, ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fog árvereztetni, ekkorán magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben, vagy ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzzel letenni.

A kir. bíróság tkvi oszt. Perlasson, 1895. évi december hó 12-én.

Bányász,

kir. aljárásbíró.

216-1.1

5100. szám. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíróság 1895. évi 2274. és 2275. számú végzése következtében Dr. Schlesinger Mór ügyvéd által képviselt Nemesits Ádám perlaszi lakos javára Kikir Gyóka perlaszi lakos ellen 480 és 416 frt s jár. erejéig 1895. évi április hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 344 frtra becsült lovak, kocsi, disznók és egyéb ingókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíróság 5100/1895. számú végzése folytán 896 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi április hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 185 frt 90 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Perlasson adós házánál leendő eszközzésére 1896. évi márczius hó 3-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlasson, 1896. évi február hó 5-ik napján.

Engl,

kir. bírósági végrehajtó.

226-1.1

Árlejtési hirdetmény.

A Jarkovác községben törvényhatóságilag jóváhagyott terv szerint tanítói lakók, iskola és ovoda termék felépítése céljából árlejtés hirdettetik.

Az írásbeli versenyajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés megtartására határidőül az 1896. évi márczius hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája a Jarkovác községi tanácsterembe kitűzetik.

Pályázni kívánók tartoznak a kikialtási ár 10%-át vagyis 906 frt 20 krt készpénzben, vagy óvadékképes papirokban az árverés előtt Jarkovác község pénztáránál letenni. Az írásbeli ajánlattevők pedig tartoznak a megállapított óvadékot ajánlataikhoz mellékelni s ezenkívül arról szabályszerű nyilatkozatot csatolni, hogy a feltételeket ismerik, mert e nélkül ajánlataik figyelembe vételét nem fogják.

A feltételek Jarkovác község jegyzői irodájában naponként a hivatalos idő alatt megtekinthetők.

208-3.3. A község előjárósága.

955. szám 1896.

Árverési hirdetmény.

Alólirott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid község mint erkölcsi testület tulajdonát képező „Greda“ nevű dűlőben fekvő 400 hold elsőrendű szántóföld folyó évi márczius hó 25-én d. e. 8 órakor a helyszínén 2 holdas parcellákban nyilvános árverés útján a folyó évi gazdasági évre haszonbérbe fog adni, azonnali készpénz fizetés mellett. Basahid, 1896. február hó 26-án.

Szávics Szilárd
jegyző.

Popov Arsén
bíró.

1053. sz. 1896.

Pancsovai főszolgabíróaságtól.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett révaufalvi községi jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 600 frt évi fizetés, természetbeni lakás vagy 120 frt lakbér, 102 frt utazási átalány, 120 frt irnoktartás átalány, 3 öl kemény fa vagy ennek egyenértéke 36 frt, kárpótlása az 1885. évi XXIV. t. cz. életbeléptetése folytán elvont mellékjövödelmekért 250 frt és a szabályrendeletileg megállapított magán munkálatok elvégzése után számítandó díjak élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabíróaságához folyó évi márczius hó 27-ig küldjék be.

A választás folyó évi márczius hó 28-án fog Révaufalu község-házánál megejtetni.

Pancsován, 1896. február hó 23-án.

210-33

Jablonszky Miklós
főszolgabíró.

Szenzációs ujdonság!

Légszesz-izzófénykészülék

(Spiritusgasglühlichtbrenner) minden lámpára felerősíthető. Fény-eredmény a villanyoshoz hasonló. Kapható:

197-6.6

Novak J. C.-nél,
Nagybecskereken.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken

Hirdetmény.

A Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet közhírré teszi, hogy az alapszabályok 16. §. 2. pontja értelmében a szövetkezet kötelékéből a következő tagok léptek ki:

Tétel-szám	Főkönyv-lapszám	Üzletrészek	Tétel-szám	Főkönyv-lapszám	Üzletrészek
1	7	Blau Johanna	10		Átvitel 144
2	14	Besliu Milos	4	37	172
3	30	Berbákov Milan	2	38	175
4	351	Barbi Jacob	2	39	177
5	358	Blau Sándor	10	40	180
6	36	Czucziu Száva és Káta	2	41	266
7	43	Dumitrov Luka	2	42	253
8	359	Erdman Bernhard	4	43	192
9	56	Filipovity Szosza	2	44	257
10	57	" Szmilya	2	45	267
11	58	" Nina	2	46	345
12	278	Flick Franz	2	47	198
13	90	Jáksity Mára	5	48	200
14	93	Iszákov Arkadia	2	49	201
15	80	Klein József	2	50	202
16	99	" Ignázt	2	51	208
17	105	Kindlein Johann	2	52	222
18	285	Kolbusz Adám	1	53	232
19	353	Klein Ignázt	1	54	233
20	112	Lemlein Elizabeth	2	55	234
21	114	Lukacsev Gyura	2	56	235
22	118	Lemlein József	2	57	270
23	120	Lukacsev Zsiva	2	58	298
24	122	Mayer Anton	5	59	262
25	132	Máles Velyko	2	60	247
26	133	Mázsity Szvetozár	2	61	239
27	135	Milutyev Riszta	5	62	296
28	136	" Milutin	2		azaz összesen részvények 192
29	138	Makrin Szvetozár	2		kilépett.
30	327	Magyar István	1		
31	365	Mulity Bojka	1		
32	146	Ney Max	10		
33	154	" Lisi	3		
34	156	Nedin Jocz	2		
35	162	Popov Lyuba	2		
36	167	Pawlity Gyera	10		

Beodrán, 1896. évi február hó 25-én.

Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet.
Budisin Jocz. Lutgé Sándor.

215-1.1

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör-gyármányainak előadását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi és Bajorsör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

☛ Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛ 40-52.10

Kizárólagos képviselőlet Nagy-Becskerek és vidékére:

Hirtenstein M. Nagy-Becskerek.

684. sz. kig. 1896.

A nagyszentmiklósi főszolgabírótól.

Pályázati hirdetmény.

A torontálmegyei nagyszentmiklósi járásba kebelezett Valkány községében leköszönés folytán a községi orvosi állás megüresedvén, ennek betöltése végett ezennel pályázatot hirdetek.

Az orvos évi fizetése 600 frt, látogatási díjai pedig nappal 40 krajczár, éjjel 80 krajczár.

A pályázni óhajtókat felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi márczius hó 31-ig nyujtsák be.

Nagyszentmiklós, 1896. évi február hó 25-én.

A főszolgabíró hiv. távol:

Hadfy Károly,
tb főszolgabíró.

214-32